

## Uslovi za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti

### UVODNE ODREDBE

#### Član 1.

- (1) Ovi Uslovi za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) sastavni su deo ugovora o kombinovanom osiguranju kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća od požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Ugovor o osiguranju) koji ugovarač osiguranja zaključuje sa akcionarskim društvom za osiguranje (u daljem tekstu: Osiguravač).
- (2) Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sledeća značenja:
  - „**osiguravač**“ – akcionarsko društvo koje se ugovorom o osiguranju obavezuje da, ako se ostvari osigurani slučaj, isplati korisniku osiguranja ugovorenu naknadu iz osiguranja;
  - „**ugovarač osiguranja**“ – lice koje zaključuje ugovor o osiguranju sa osiguravačem. Ukoliko se drugačije ne ugovori, ugovarač osiguranja u skladu sa ovim Uslovima je poslovna banka davalac kredita;
  - „**malo i srednje preduzeće**“ (u daljem tekstu: MSP) – preduzeće ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koji se po kriterijumima osiguravača za preuzimanje rizika svrstava u kategoriju MSP.
  - „**kredit**“ – određeni novčani iznos koji je na osnovu ugovora o kreditu njegov davalac (poverilac – poslovna banka) na određeno vreme ustupio na korišćenje korisniku kredita (dužniku – osiguraniku) pod određenim uslovima i uz plaćanje naknade (kamate) kao cene korišćenja tih sredstava. Korisnik kredita otplaćuje kredit u ratama (anuitetima) prema planu otplate kredita koji je sastavni deo ugovora o kreditu;
  - „**kredit u otplati**“ – kredit za koga je ugovor o kreditu zaključen pre stupanja u osiguranje, u smislu ovih uslova, i za koga je plaćena najmanje jedna rata (anuitet) prema planu otplate kredita u skladu sa ugovorom o kreditu;
  - „**rata kredita (anuitet)**“ – ugovoreni novčani iznos koji korisnik kredita uplaćuje davaocu kredita (poveriocu – poslovnoj banci) po unapred određenoj vremenskoj dinamici, a na ime otplate kredita. Navedeni novčani iznos i dinamika otplate su definisani ugovorom o kreditu i planom otplate kredita kao sastavnim delom ugovora o kreditu;
  - „**korisnik kredita**“ – lice koje ima zaključen ugovor o kreditu sa poslovnom bankom kao davaocem kredita (u daljem tekstu: Davalac kredita), i koje ima obavezu vraćanja kredita u ratama (anuitetima) u skladu sa ugovorom o kreditu. Ako se drugačije ne ugovori, pod korisnikom kredita se smatra malo ili srednje preduzeće (MSP);
  - „**žiro račun MSP**“ – žiro račun koji MSP poseduje u poslovnoj banci u skladu sa odgovarajućim ugovorom o žiro računu;
  - „**osiguranik**“ – lice koje je korisnik kredita ili vlasnik žiro računa MSP, a koje je osiguravač prihvatio u osiguranje i za koje je plaćena premija osiguranja. Ako se drugačije ne ugovori u skladu sa ovim Uslovima, smatra se da je osiguranik malo ili srednje preduzeće koje je korisnik kredita ili vlasnik žiro računa MSP;
  - „**ugovor o kreditu**“ – ugovor o davanju kredita, koji zaključuju davalac kredita i korisnik kredita – osiguranik, a koji predstavlja osnov za osiguranje u skladu sa ovim Uslovima;
  - „**ugovor o žiro računu MSP**“ – ugovor o otvaranju i korišćenju žiro računa zaključen između poslovne banke i MSP;
  - „**korisnik osiguranja**“ – lice koje u skladu sa ovim Uslovima ima pravo na nadoknadu iz osiguranja. Ako se drugačije ne ugovori, korisnik osiguranja u skladu sa ovim Uslovima je poslovna banka davalac kredita ili osiguranik kada se nadoknada iz osiguranja isplaćuje na žiro račun MSP;
  - „**polisa**“ – isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
  - „**premija osiguranja**“ – novčani iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču u skladu sa ugovorom o osiguranju (u daljem tekstu: premija);
  - „**osigurani slučaj**“ – nastanak događaja koji na osnovu ovih Uslova obavezuje osiguravača da korisniku osiguranja isplati naknadu iz osiguranja. Događaj mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača, osiguranika odnosno korisnika osiguranja;
  - „**naknada iz osiguranja**“ – iznos koji je osiguravač dužan da isplati korisniku osiguranja u slučaju nastanka osiguranog slučaja;
  - „**karenca**“ – ugovoreni vremenski period koji počinje danom stupanja na snagu ugovora o osiguranju, u kom ne postoji obaveza osiguravača u slučaju

nastupanja osiguranog slučaja, a tokom koga je ugovarač dužan da izvršava svoje ugovorom preuzete obaveze, tj. plaćanje premije. Ukoliko se nakon isteka ugovora o osiguranju zaključi osiguravajuće pokrće u skladu sa ovim Uslovima za naredni period bez vremenskog prekida između navedenih pokrća (obnova osiguranja), karenca se neće primenjivati na navedeni naredni period pokrća;

- „**period čekanja**“ – ugovoreni vremenski period koji počinje danom nastanka osiguranog slučaja, u kojem neće biti isplaćena naknada iz osiguranja, niti deo ukupne nadoknade iz osiguranja koji pripada periodu čekanja a ističe nakon isteka vremenskog perioda čekanja ugovorenog ugovorom o osiguranju (polisom ili njenim priložima). Prvog dana po isteku perioda čekanja utvrđuje se postojanje i obim obaveze osiguravača za postupanje po zahtevu korisnika osiguranja;
- „**period sanacije**“ – predstavlja vremenski period od dana nastanka osiguranog slučaja u skladu sa ovim Uslovima i traje do:
  - dana završetka popravke ili sanacije stvari oštećenih nastankom osiguranog slučaja. Pod datumom završetka popravke ili sanacije stvari podrazumeva se datum kada su stvari popravljene ili zamenjene i funkcionalno ponovo spremne za upotrebu, što se dokazuje:
    - za slučaj štete na građevinskom objektu, odgovarajućim overenim listovima građevinskog dnevnika, građevinske knjige i okončane situacije u vezi sa sanacijom, ili račun o izvršenim radovima,
    - za slučaj štete na opremi, odgovarajućim radnim nalogima, tj. zapisnicima o primopredaji izdatim od strane ovlašćenog servisa nakon popravke, kao i račun o popravci predmetne masine;
  - Izuzetno, ukoliko MSP otpočne sa obavljanjem delatnosti i pre datuma završetka popravke i sanacije, koji se utvrđuje isključivo na način naveden u prethodnom stavu, smatraće se da je period sanacije okončan danom početka obavljanja delatnosti od strane MSP. Isključivo osiguravač zadržava pravo da svim raspoloživim dokaznim sredstvima utvrđuje datum ponovnog početka obavljanja delatnosti od strane MSP.
  - dana završetka bolovanja sa odgovarajućeg izveštaja nadležnog medicinskog organa.

Period sanacije nema ograničeno trajanje u slučaju nastanka osiguranog slučaja smrti usled nezgode ili potpunog trajnog invaliditeta usled nezgode;

- „**neotplaćeni dug kredita**“ – glavnica duga prema prvobitnom planu otplate kredita u skladu sa ugovorom o kreditu, umanjena za kamatu i docnju u otplati kredita u skladu sa ugovorom o kreditu.

## OPŠTE ODREDBE

### Član 2.

- (1) Ugovorom o osiguranju ugovarač osiguranja se obavezuje da plaća premiju osiguravaču, a osiguravač se obavezuje da, u slučaju nastanka osiguranog slučaja, korisniku osiguranja isplati naknadu iz osiguranja u skladu sa ovim Uslovima i posebnim klauzulama ako su ugovorene.
- (2) Sva obaveštenja i prijave koje su ugovorne strane dužne da učine u smislu odredaba ovih uslova obavezno moraju pisanim putem da se potvrde ako su učinjene usmeno, telefonom ili na neki drugi način.
- (3) Danom prijema pisanog obaveštenja, odnosno prijave, smatra se dan kada ga je ugovorna strana kojoj je upućeno primila. Datum prijema obaveštenja, odnosno prijave, koji se upućuju osiguravaču je dan kada je osiguravač primio obaveštenje odnosno prijavu ili datum na delovodnom protokolu osiguravača i stavljanje pečata/štambilja na primljeno obaveštenje odnosno prijavu. Ako se obaveštenje odnosno prijava šalje poštom preporučeno, danom prijema smatra se dan kada je osiguravač primio obaveštenje, odnosno prijavu.
- (4) Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanoj obliku.

## ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

### Član 3.

- (1) Ugovor o osiguranju se smatra zaključenim kada ugovarač osiguranja i osiguranik potpišu polisnu ili list pokrća.
- (2) Polisa osiguranja je isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju koju osiguravač izdaje ugovaraču u jednom primerku na obrascu osiguravača.
- (3) U slučaju kada je ugovarač osiguranja banka ili neko drugo lice koje nije osiguranik, osiguranik pristupa ugovoru o osiguranju potpisivanjem izjave o pristupanju u osiguranje (u daljem tekstu: izjava) koja predstavlja dokument kojim se potvrđuje da osiguranik dobrovoljno pristupa u osiguranje koje ugovarač osiguranja zaključuje sa osiguravačem, kao i da je osiguranik svojim potpisom na izjavi saglasan da se u slučaju nastanka osiguranog slučaja u skladu sa ovim Uslovima isplati naknada iz osiguranja korisniku osiguranja. Ukoliko se osiguravač i ugovarač osiguranja dogovore, izjava o pristupanju u osiguranje može biti navedena u ugovoru o kreditu i činiti njegov sastavni deo. Ukoliko je ugovarač osiguranja MSP ili fizičko lice, isti pristupa ugovoru o osiguranju potpisivanjem polise osiguranja.
- (4) Ukoliko se ugovor o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima zaključuje u svrhu isplate nadoknade iz osiguranja u obliku fiksnog novačnog iznosa navedenog u ugovoru o osiguranju (polisi ili njenim priložima), na žiro račun MSP, tada nije potrebna saglasnost iz prethodnog stava.

- (5) Osiguravač ima pravo da lice u svojstvu osiguranika, a za koje se utvrdi da predstavlja uvećani rizik, odbije iz osiguranja ili predloži uvećanu premiju.
- (6) Osiguravač nije obavezan da obrazloži ugovaraču svoju odluku o odbijanju lica iz osiguranja.
- (7) Ako je ugovarač osiguranja davalac kredita i ukoliko je posebno ugovoreno, osiguravač svakom pojedinom osiguraniku izdaje potvrdu o osiguranju.
- (8) Sastavni deo ugovora o osiguranju su ovi Uslovi.
- (9) Ugovor o osiguranju počinje danom navedenim u ugovoru o osiguranju (polisi ili njenim prilogima) kao početak osiguranja.
- (10) Ugovor o osiguranju prestaje:
  - 1) istekom ugovorenog perioda osiguranja,
  - 2) pre isteka ugovorenog perioda osiguranja saglasnom voljom ugovornih strana,
  - 3) pre isteka ugovorenog perioda osiguranja iscrpljenjem maksimalne obaveze osiguravača u skladu sa članom 11 ovih Uslova.

## SPOSObNOST ZA OSIGURANJE

### Član 4.

- (1) Osiguranik prema ovim Uslovima može biti MSP korisnik kredita koje u trenutku stupanja na snagu ugovora o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima odnosno potpisivanja izjave iz člana 3 ovih uslova:
  - 1) postoji u registru nadležne institucije kao aktivno preduzeće ili preduzetnik,
  - 2) za isto nije pokrenut stečajni ili likvidacioni postupak u najmanje tri prethodne godine u kontinuitetu, računajući od godine u kojoj je zaključeno osiguranje,
  - 3) u slučaju da je MSP/osiguranik stariji od godinu dana, tada je uslov da isto nije iskazalo poslovni gubitak u prethodnoj poslovnoj godini, računajući od godine u kojoj je zaključeno osiguranje.
- (2) Ukoliko MSP/osiguranik u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima ili u trenutku potpisivanja izjave iz člana 3 ovih uslova ne ispunjava uslove navedene u stavu (1) ovog člana, smatraće se da ugovor o osiguranju nije ni zaključen, i na takvo MSP ne može se primeniti osiguravajuće pokriće, budući da nedostaje bitan element ugovora o osiguranju, u skladu sa ovim Uslovima – sposobnost osiguranika za osiguranje.

## OSIGURANI SLUČAJ

### Član 5.

- (1) Pored odredbi iz člana 1 ovih uslova, smatra se da je osigurani slučaj u skladu sa ovim Uslovima nastao ukoliko je došlo do delimičnog ili potpunog prekida registrovane delatnosti osiguranika zbog nastanka jedne od sledećih

osiguranih opasnosti/rizika: požara, eksplozije, udara грома, pada letelice, udara sopstvenog motornog vozila, sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat, manifestacija i demonstracija (osnovno pokriće), u skladu sa članom 6 ovih uslova. U ovom slučaju delimični ili potpuni prekid poslovanja mora biti uzrokovao oštećenjem ili uništenjem stvari neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti MSP, a koje su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje punovažnim i važećim ugovorom. Pod danom nastanka osiguranog slučaja podrazumeva se dan kada je neka od osiguranih opasnosti nastala.

- (2) Ako se posebno ugovori putem posebnih klauzula, i uz uslov da je ugovoreno pokrće za rizike iz stava (1) ovog člana, pored odredbi o nastanku osiguranog slučaja iz prethodnog stava ovog člana, smatraće se da je nastao osigurani slučaj ukoliko je došlo do delimičnog ili potpunog prekida registrovane delatnosti MSP i ako je nastala jedna od sledećih osiguranih opasnosti/rizika:
    - 1) Oluje i grada, u skladu sa klauzulom GOS – Oluja i grad;
    - 2) Poplave i bujice, u skladu sa klauzulom GOS – Poplava i bujica;
    - 3) Klizanja tla i odronjavanja, u skladu sa klauzulom GOS – Klizanje tla i odronjavanje;
    - 4) Zemljotresa, u skladu sa klauzulom GOS - Zemljotres;
    - 5) Loma mašina, tj. za poslovanje MSP posebno važnih mašina i uređaja koji su specificirani na ugovoru o osiguranju (polisi ili njenim prilogima) a u skladu sa klauzulom GOS – Lom mašina.
- U slučajevima od tačke 1) do tačke 5) ovog stava, prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan oštećenjem ili uništenjem stvari neophodnih za obavljanje iste, a koje su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom. Pod danom nastanka osiguranog slučaja podrazumeva se dan kada je neka od osiguranih opasnosti nastala.

- (3) Ako se posebno ugovori putem posebnih klauzula, i uz uslov da je ugovoreno pokrće za rizike iz stava (1) ovog člana, smatraće se da je nastao osigurani slučaj ukoliko je došlo do:
  - 1) Smrti ili invaliditeta usled nezgode posebno važnih zaposlenih definisanih klauzulom GOS – Nesrećni slučaj (nezgoda) posebno važnih zaposlenih;
  - 2) Privremene sprečenosti za rad (bolovanja) zbog Hirurških intervencija i/ili težih bolesti posebno važnih zaposlenih definisanih klauzulom GOS – Privremena sprečenost za rad (bolovanje) posebno važnih zaposlenih.

Pod danom nastanka osiguranog slučaja u slučajevima iz tačaka 1) i 2) ovog stava podrazumeva se dan nastanka određene osigurane opasnosti u skladu sa odgovarajućom klauzulom.

- (4) Nastanak i dan nastanka osiguranog slučaja utvrđuju predstavnici osiguravača i osiguranika nakon prijave štete od strane osiguranika.

## **OBIM OPASNOSTI OD POŽARA, EKSPLOZIJE, UDARA GROMA, PADA LETELICE, UDARA SOPSTVENOG MOTORNOG VOZILA, SOPSTVENE POKRETNE RADNE MAŠINE U OSIGURANI GRAĐEVINSKI OBJEKAT, MANIFESTACIJA I DEMONSTRACIJA**

### **Član 6.**

- (1) Požarom se, u smislu ovih uslova, smatra vatra nastala izvan određenog ognjišta ili vatra koja je ovo mesto napustila i sposobna je da se dalje razvija svojom sopstvenom snagom. Ne smatra se da je nastupio požar ako je osigurana stvar uništena ili oštećena usled izlaganja vatri ili toploti zbog peglanja, sušenja, prženja, pečenja, kuvanja, dimljenja ili zbog izlaganja toploti usled normalnih tehnoloških postupaka MSP, osmuđenjem, oprljenjem ili progorevanjem od cigarete, sprave za osvetljenje, žeravice i sl. Osigurana opasnost može biti samo požar koji se usled ovakvih delovanja dalje širi i razvija sopstvenom snagom.
- (2) Pod udarom groma se u smislu ovih uslova podrazumeva direktan udar groma u stvari MSP kao osiguranika, kao i udari predmeta oborenih gromom.
- (3) Eksplozijom, u smislu ovih uslova, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za širenjem. Eksplozija sudova pod pritiskom (kotlova, cevi i sl.) postoji samo kada su zidovi suda u tolikoj meri pocepani da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska.
- (4) Pod padom letelice, u smislu ovih uslova, smatra se pad letelice bilo koje vrste na stvar u vlasništvu ili zakupu MSP. Smatra se da je nastao osigurani slučaj pada letelice ako se osigurana stvar uništi ili ošteti od neposrednog udara letelice ili njenih delova, kao i predmeta iz letelice.
- (5) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
  - 1) od opasnosti požara na dimnjacima, nastale u vezi sa njihovom funkcijom;
  - 2) do kojih je došlo delovanjem električne energije, pregrejavanjem, preopterećenjem, atmosferskim uticajem (statičko opterećenje, indukcija, atmosfersko pražnjenje i slične pojave), a koje su nastale zbog prenosa električne energije preko vodova. Međutim, nadoknađuje se šteta od požara koji bi nastao delovanjem električne energije i koji bi se nakon prestanka toga delovanja samostalno širio;
  - 3) uzrokovane prenošenjem električne energije preko vodova, kao posledica udara groma, kao i štete na zaštitnim osiguračima, gromobranima bilo koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona i sličnim uređajima, nastale u obavljanju njihove normalne funkcije;
  - 4) koje su posledica smanjenja pritiska u posudi (implozija);
  - 5) na predmetima osiguranja, uzrokovane miniranjem koje se vrši u okviru MSP delatnosti ili u okviru dozvoljene delatnosti trećih lica;
  - 6) na mašinama, uzrokovane eksplozijom u prostoru za unutrašnje sagorevanje (cilindar motora);
  - 7) od eksplozija koje su normalna pojava u procesu proizvodnje;
  - 8) od eksplozivnog izduvavanja iz peći i sličnih naprava;
  - 9) od eksplozije biološkog karaktera;
  - 10) usled probijanja zvučnog zida;
  - 11) od vodenog pritiska koji se u cevovodima manifestuje kao eksplozija;
  - 12) od eksplozije na sudovima pod pritiskom, nastale usled dotrajalosti, istrošenosti, prekomerne naslage rđe, kamenca, taloga ili mulja, ali se nadoknađuje šteta na drugim stvarima nastala tom eksplozijom.
- (6) Osiguranjem su obuhvaćene štete na građevinskom objektu u vlasništvu ili zakupu MSP koje nastanu udarom sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine. Osiguranjem su obuhvaćene i štete na drugim osiguranim stvarima koje nastanu kao posledica rušenja građevinskog objekta ili dela objekta, uzrokovane udarom motornog vozila.
- (7) Pod manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana. Pod manifestacijom i demonstracijom ne smatraju se neredi ili građanski nemiri koji podrazumevaju masovnost narodne pobune. Smatra se da je nastao osigurani slučaj manifestacije ili demonstracije ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način delovanjem manifestanata, odnosno demonstranata (rušenje, demoliranje, razbijanje, paljenje i dr.).
- (8) Estetsko oštećenje fasade osiguranog objekta, npr. ispisanim grafitima, po ovim Uslovima ne smatra se osiguranim rizikom.

## **ISKLUČENJE OBAVEZE OSIGURAVAČA**

### **Član 7.**

- (1) Isključena je obaveza osiguravača:
  - 1) za bilo koji događaj koji nema karakteristike osiguranog slučaja u skladu sa ovim Uslovima;
  - 2) u slučaju da je u času zaključenja ugovora o osiguranju, tj. u času pristupanja u osiguranje, osigurani slučaj već nastao, ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti, ili ako je već tada bila prestala mogućnost da on nastane;
  - 3) u slučaju da je osigurani slučaj nastao pre početka perioda osiguranja, nakon isteka perioda osiguranja ili u periodu karence;
  - 4) za vreme perioda čekanja. Ukoliko je period sanacije kraći ili jednak periodu čekanja, ne isplaćuje se nadoknada iz osiguranja. Ukoliko je period sanacije duži od perioda čekanja, osiguravač ima obavezu samo za deo nadoknade koja odgovara vremenskom periodu između završetka perioda čekanja i završetka perioda sanacije;
  - 5) nakon isteka perioda sanacije;

- 6) nakon isplate maksimalnog broja nadoknada iz osiguranja za ceo period trajanja ugovora o osiguranju.
- (2) U slučajevima kada kod osiguranika dođe do ostvarenja dva ili više osiguranih rizika po jednom štetnom događaju isključuje se obaveza osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja po svakom pojedinačnom osiguranom riziku, već se korisniku osiguranja isplaćuje naknada po osnovu onog osiguranog rizika gde je iznos utvrđene obaveze osiguravača najveći.

## NADOKNADA IZ OSIGURANJA

### Član 8.

- (1) Visina pojedinačne nadoknade iz osiguranja utvrđuje se u visini:
- 1) rate kredita (anuiteta), ili
  - 2) ugovorom o osiguranju (polisom ili njenim priložima) ugovorenog fiksnog mesečnog iznosa novčane nadoknade.
- (2) Obaveza osiguravača za svaku pojedinačnu nadoknadu iz osiguranja dospeva kada i dospeće rata kredita (anuiteta) u skladu sa ugovorom o kreditu i planom otplate kredita. Ukoliko je ugovorena pojedinačna nadoknada u fiksnom novčanom iznosu u skladu sa stavom (1), tačkom 2), tada obaveza osiguravača dospeva svakog kalendar-skog meseca na (polisom) ugovoreni datum.
- (3) Obaveza osiguravača postoji samo za one rate kredita (anuitete) ili fiksne novčane iznose iz stava (1) tačka 2) koji po planu otplate ili planu dospeća iz polise (za fiksne novčane iznose iz stava (1) tačka 2)) dospevaju u vremenskom periodu između isteka perioda čekanja i isteka perioda sanacije.
- (4) Ugovorom o osiguranju (polisom ili njenim priložima) ugovara se maksimalni broj pojedinačnih nadoknada iz osiguranja po jednom osiguranom slučaju i za ceo period trajanja ugovora o osiguranju.
- b. da za vreme odsutnosti, na siguran način zatvori vodovodne instalacije (glavne ventile) ako u osiguranom prostoru neće boraviti duže od 72 sata;
- c. da tokom sezone grejanja isprazni vodovodne instalacije i uređaje, ukoliko grejanje nije u stalnom pogonu;
- 3) da štete uzrokovane požarom ili eksplozijom odmah prijavi nadležnom organu unutrašnjih poslova;
- 4) da odmah izvrši prijavu štete osiguravaču, a najkasnije u roku od 3 dana od dana nastanka;
- 5) da dostavi osiguravaču dokaze potrebne za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete i ne promeni stanje oštećenih, odnosno uništenih delova građevinskog objekta do dolaska predstavnika osiguravača.
- (3) Ako osiguranik ne izvrši obaveze iz stava (2) ovog člana i na taj način onemogući osiguravača da utvrdi osnov, odnosno visinu štete, osiguravač će osiguraniku umanjiti iznos naknade štete u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

## OBAVEZE OSIGURAVAČA

### Član 10.

- (1) Osiguravač je u obavezi:
- 1) da odmah, a najkasnije u roku od 3 dana od dana prijave štete, pristupi utvrđivanju i proceni štete;
  - 2) da u slučaju nastanka osiguranog slučaja u skladu sa ovim Uslovima isplati pojedinačne nadoknade iz osiguranja u skladu sa članom 8 ovih uslova. Početak isplate nadoknada iz osiguranja ne može biti duži od 14 dana od dana prijema kompletne dokumentacije. Ako je za utvrđivanje postojanja osiguravačeve obaveze ili njenog iznosa potrebno izvesno vreme, ovaj rok počinje da teče od dana kada je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njen iznos.
- (2) Obaveza osiguravača nastaje po isteku ugovorene karencene, ukoliko je ugovorena.

## OBAVEZE UGOVARAČA OSIGURANJA/OSIGURANIKA

### Član 9.

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan:
- 1) da prilikom zaključenja ugovora o osiguranju predstavniku osiguravača dâ tačne i istinite podatke;
  - 2) da uredno plaća premiju osiguranja u skladu sa ugovorenim rokovima.
- (2) Osiguranik je dužan:
- 1) da se pridržava zakonskih propisa, pravila struke i dobrih poslovnih običaja u poslovanju;
  - 2) da se pridržava ugovorenih sigurnosnih mera, a posebno:
    - a. da redovno održava delove stambenog objekta, pogotovo krov, potkrovlje, vodovodne i protivpožarne instalacije;

## MAKSIMALNA OBAVEZA OSIGURAVAČA

### Član 11.

- (1) Maksimalna obaveza osiguravača tokom trajanja osiguranja u skladu sa ovim Uslovima je ukupni iznos broja ugovorenih pojedinačnih nadoknada iz osiguranja definisan članom 8 ovih Uslova.
- (2) Ukoliko se tokom trajanja osiguranja iscrpi maksimalna obaveza osiguravača iz prethodnog stava, smatra se da danom iscrpljenja maksimalne sume osiguranja prestaje i ugovor o osiguranju zaključen u skladu sa ovim Uslovima. U tom slučaju, osiguravač i dalje zadržava pravo na obračunatu premiju osiguranja za ceo ugovoreni period trajanja, bez obzira što je do prekida ugovora došlo ranije – na prethodno navedeni način.



## KLAUZULE

### Član 12.

- (1) Ukoliko se posebno ugovore, na ugovor o osiguranju će se primenjivati i posebne klauzule čije odredbe će se primenjivati i u slučajevima koji su različiti od onih definisanih u ovim Uslovima. Pojedina klauzula je sastavni deo ovih uslova ukoliko se ugovori ugovorom o osiguranju (polisom) ili njenim priložima i ukoliko je plaćena premija osiguranja po toj klazuli, kada je to njome predviđeno.

## ZAVRŠNE ODREDBE

### Član 13.

- (1) Na sve odnose ugovornih strana koji nisu definisani ovim Uslovima primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima i drugih pozitivno-pravnih propisa Republike Srbije.
- (2) Ovi Uslovi za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuju se počev od 1.5.2018. godine.

## Klauzula GOS – Oluja i grad

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klazuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise).
- (2) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled nastanka opasnosti/rizika oluje i grada.
- (3) Prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan nastankom osiguranih opasnosti is stava (2) ove klazule na način da je došlo do oštećenja ili uništenja stvari neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti a koje (stvari) su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom.
- (4) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja predmeta osiguranja koje grad prouzrokuje svojim mehaničkim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale usled mehaničkog udara grada.
- (5) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete od grada na staklima i folijama toplih leja i staklenika, kao ni štete na malteru i nedovoljno održavane ili dotrajale fasade.
- (6) Olujom, u smislu ove klauzule, smatra se vetar brzine 17,2 metra u sekundi, odnosno 62 kilometra na čas (jačine 8

stepeni po Boforovoj skali) ili više. Smatraće se da je duvao vetar ove brzine u kraju gde se nalazi osigurana stvar, ako je vetar lomio grane i stabla ili ošteti redovno održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje, osiguranik mora dokazati brzinu vetra izveštajem hidrometeorološke službe.

- (7) Oštećenja ili uništenja od oluje za koja se pruža pokriće po ovim Uslovima a za stvari is stava (3) ove klazule moraju biti:
  - 1) od neposrednog dejstva oluje;
  - 2) od direktnog udara oborenih predmeta ili predmeta nošenih olujom.
- (8) Osiguranjem od oluje nisu obuhvaćene štete usled oštećenja ili uništenja:
  - 1) od prodiranja kiše, grada, snega, ili drugih predmeta ili nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
  - 2) na stvarima smeštenim izvan građevinskog objekta osiguranika ili na otvorenom – pod nadstrešnicama ili drugim otvorenim delovima građevinskog objekta;
  - 3) od propisima predviđene težine snega;
  - 4) na građevinskom objektu koji nije bio izgrađen prema propisima i uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajavao;
  - 5) na staklima i folijama toplih leja i staklenika, kao ni štete na malteru i nedovoljno održavane ili dotrajale fasade.
- (9) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
- (10) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.

## Klauzula GOS – Poplava i bujica

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klazuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise).
- (2) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled nastanka opasnosti/rizika poplave i bujice.
- (3) Prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan nastankom osiguranih opasnosti iz stava (2) ove klazule na način da je došlo do oštećenja ili uništenja stvari neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti a koje (stvari) su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom.

- (4) Poplavom, u smislu ove klauzule, smatra se stihijско neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (reka, jezera, mora i dr.) usled toga što se voda izlila iz korita ili provalila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode usled izvanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neobične jačine, kao i od nadolaženja vode iz veštačkih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena usled naglog obrazovanja velike količine vodene mase koja nastaje kao posledica provale oblaka.
  - (5) Bujicom se smatra stihijско neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima usled jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima.
  - (6) Osiguranjem od poplave i bujice obuhvaćene su samo štete prouzrokovane na stvarima is stava (3) za vreme trajanja poplave i bujice i neposredno posle povlačenja vode.
  - (7) Osiguranjem nisu obuhvaćene:
    - 1) štete sa unutrašnje strane na cevovodima, kanalima i tunelima i prouzrokovane mehaničkim delovanjem vode;
    - 2) štete od gljivica usled vlage;
    - 3) štete od sleganja tla kao posledice poplave ili bujice;
    - 4) štete od podzemnih voda;
    - 5) štete od plavljenja vode izliveno iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo usled poplave i bujice;
    - 6) štete na stvarima smeštenim izvan osiguranog građevinskog objekta;
    - 7) štete na zalihama koje nisu uskladištene na paletama, visine najmanje 10 cm, ili na propisima utvrđen način;
    - 8) na građevinskom objektu i stvarima u njemu, koji nije bio izgrađen prema propisima i uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajavao;
  - (8) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
  - (9) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.
- (3) Prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan nastankom osiguranih opasnosti is stava (2) ove klauzule na način da je došlo do oštećenja ili uništenja stvari neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti a koje (stvari) su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom.
  - (4) Klizanjem tla, u smislu ove klauzule, smatraju se iznenadni pokreti zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozavanja koji sa pojavom jakih deformacija i pukotina na građevinskim objektima nastaju u kratkom periodu.
  - (5) Odranjavanjem, u smislu ovih Uslova, smatra se otkidanje i pad materijala kao geološke pojave ili u vezi sa klizanjem terena.
  - (6) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ukoliko su deformacije, oštećenja ili uništenja stvari is stava (3) ove klauzule nastala zbog kretanja tla, pritiska ili udara zemljinog materijala.
  - (7) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
    - 1) nastale pre ili u momentu zaključenja osiguranja;
    - 2) ukoliko je klizanje tla ili odranjavanje prouzrokovano delatnošću MSP preduzeća;
    - 3) koje su rezultat ili uključuju troškove saniranja tla;
    - 4) na stvarima smeštenim izvan osiguranog građevinskog objekta;
    - 5) na građevinskom objektu i stvarima u njemu, koji nije bio izgrađen prema propisima i uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajavao;
  - (8) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
  - (9) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.

## **Klauzula GOS – Zemljotres**

### **Klauzula GOS – Klizanje tla i odranjavanje**

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klauzuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise).
- (2) Ovim klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled nastanka opasnosti/rizika zemljotresa..
- (3) Prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan nastankom osiguranih opasnosti is stava (2) ove klauzule na način da je došlo do oštećenja ili uništenja stvari neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti a koje (stvari) su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom.

- (4) Pod pojmom zemljotres u smislu ove klauzule podrazumeva se podrhtavanje na površini zemlje prouzrokovano pomeranjima u zemljinoj kori, koje je dostiglo najmanje stepen 6 na međunarodnoj skali za merenje makro-seizmičkih dejstava zemljotresa – Merkalijeva skala (MCS). Pojava zemljotresa mora biti seizmografski registrovana, odnosno potvrđena od strane nadležnih nacionalnih institucija – zavoda.
- (5) U slučaju ostvarenja rizika zemljotresa, kao posledica jednog / pojedinačnog štetnog događaja podrazumevaju se sve štete koje su nastale u toku trajanja osiguranja na teritoriji Republike Srbije gde se nalaze ugovorena mesta osiguranja, ponovljenim dejstvima ove osigurane opasnosti unutar uzastopnog perioda od 72 časa.
- (6) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
- 1) nastale pre ili u momentu zaključenja osiguranja;
  - 2) koje su rezultat ili uključuju troškove saniranja tla;
  - 3) na stvarima smeštenim izvan osiguranog građevinskog objekta;
  - 4) na građevinskom objektu i stvarima u njemu koji nije bio izgrađen prema propisima i uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajao.
- (7) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
- (8) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.

### **Klauzula GOS – Lom mašina**

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klauzuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise).
- (2) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled nastanka opasnosti/rizika loma za poslovanje MSP posebno važnih mašina i uređaja.
- (3) Prekid registrovane delatnosti osiguranika mora biti uzrokovan nastankom osiguranih opasnosti is stava (2) ove klauzule na način da je došlo do oštećenja ili uništenja za poslovanje MSP posebno važnih mašina ili uređaja neophodnih za obavljanje registrovane delatnosti a koje (stvari) su u vlasništvu MSP ili zakupu (lizingu) od strane MSP – što se dokazuje validnim ugovorom.
- (4) Posebno važne mašine ili uređaji za poslovanje MSP su one mašine ili uređaji posebno specificirani ugovorom o osiguranju (polisom ili njenim priložima) sa nazivom, identifikacionom oznakom, a koje mogu biti:
- 1) električni uređaji i njihovo punjenje, pod uslovom da je vrednost punjenja sadržana u vrednosti osigurane stvari;
  - 2) mašine i mašinski uređaji;
  - 3) aparati i instalacije zajedno sa postoljem, ležištem ili temeljom, ukoliko je njihova vrednost sadržana u vrednosti mašine;
  - 4) ugrađena instalacija i ugrađena oprema u građevinskom objektu, osim sanitarija.
- (5) Osiguranje za stvari iz stava (4) ove klauzule važi ako su montirane i spremne za rad ili se nalaze u radu u prostorijama MSP.
- (6) Osiguranje u skladu sa ovom klauzulom ne važi za:
- 1) delove mašina i uređaja koji su u direktnom kontaktu sa predmetom rada i koji su uputstvom proizvođača predviđeni za periodičnu zamenu (elektrode, igle, itd.), kao i sve vrste alata koji služe za obradu materijala:
    - a. skidanjem strugotine (noževi, glodala, burgije, brusno kamenje i sl.),
    - b. sečenjem (noževi, sečiva, makaze i sl.),
    - c. deformacijom i livenjem (matrice, kokile, kalupi i sl.),
    - d. krune alata za bušenje i dleta na bušotinama;
  - 2) stezni alat;
  - 3) delove mašina koje neposredno služe za lomljenje i sitnjenje: kugle mlinova, udarni maljevi, ploče mlinoва, čeljusne ploče i sl.;
  - 4) delove mašina koji su izloženi neposrednom termičkom uticaju (razaranju): obloge sudova, plamenici gorionika, rešetke, ložišta, elektrootporni grejači, elektrode industrijskih peći, sudovi za topljenje i prenošenje rastopljenog metala i sl.;
  - 5) delove mašina izložene ubrzanom trošenju i periodičnoj zameni: sita, reljefne i druge zamenjive obloge, valjci valjaoničkih stanova, zamenjive obloge valjaka, obloge grebena – češljuga, savitljive cevi, remenje četke, ulošci, filter platna, sredstva za zaptivanje i termičku izolaciju, delovi spojnice, gumeni prstenovi, lamele, prenosivi kablovi i sl.;
  - 6) trake, lanci i užad;
  - 7) sigurnosni elementi jednokratnog dejstva, osim katodnih odvodnika;
  - 8) eksploatacioni (pogonski) materijali, gorivo, mazivo, rashladna sredstva, sredstva za čišćenje i sl.;
  - 9) katalizatore;
  - 10) zamenjive lampe, sonde, elektrode, grejače, masažere i slične delove i uređaje koji su u direktnom kontaktu sa predmetom rada ili su neposredni izvor zračenja koje se primenjuje na predmetu rada;
  - 11) stvari za vreme dok se nalaze na izložbi i sajmu.
- (7) Osiguravajući pokriva u skladu sa ovom klauzulom može se ugovoriti za slučaj nastanka štete prouzrokovane oštećenjem ili uništenjem stvari iz stava (4) ove klauzule usled nezgode u pogonu, pod kojom se podrazumevaju događaji koji nastaju nepredviđeno ili iznenada u vezi sa korišćenjem osigurane stvari i to usled:
- 1) greške u konstrukciji, materijalu i izradi,



- 2) neposrednog delovanja električne energije: kratkog spoja, atmosferskog i drugog prenapona, električnog luka i slično,
  - 3) prskanja ili raspadanja usled dejstva centrifugalne ili centripetalne sile,
  - 4) mraza, osim zamrzavanja vode u sklopovima motora, pritiska leda ili snega, neposrednog kretanja leda,
  - 5) nadpritiska i potpritiska (implozije),
  - 6) otkaza (zatajivanja) uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i elemenata za automatsko upravljanje kojima je mašina opremljena,
  - 7) nespretnosti, nehata ili zle namere zaposlenog ili nekog drugog lica,
  - 8) pãda osigurane stvari, udara ili upadanja stranog tela u osiguranu stvar.
- (8) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu iz osiguranja ukoliko dođe do šteta na punjenju uljem.
- (9) Osiguravač nije u obavezi da isplatu nadoknade iz osiguranja za štete koje su posledica:
- 1) požara, eksplozije, udara groma, provalne krađe i drugih opasnosti koje se mogu osigurati u skladu sa Uslovima ili nekim drugom klauzulama osiguravača,
  - 2) nedostataka ili grešaka koje su postojale u trenutku zaključenja osiguranja, a ovi su nedostaci ili greške bile ili morale biti poznate osiguraniku,
  - 3) trajnih hemijskih, termičkih, mehaničkih, atmosferskih i drugih uticaja i uslova smeštaja i rada: oksidacije, starenja, korozije, zračenja, prekomernih vibracija i sl.,
  - 4) svih vidova trošenja, habanja, abrazije, erozije, kavitacije i sl.,
  - 5) prekomerne naslage rđe, kotlovske kamenca, taloga, mulja i sl., čak i kad je usled toga nastalo uništenje ili oštećenje osigurane stvari,
  - 6) preopterećenosti mašina, mašinskih električnih uređaja, aparata i instalacija preko granica njihovih projektnih parametara,
  - 7) stavljanja u pogon pre konačne popravke,
  - 8) montiranja i probnog ispitivanja nove stvari,
  - 9) dinamičkog vitlanja rotacionih delova mašina: rotora, turbina, generatora i sl.,
  - 10) povrede tehničkih i drugih propisa i uputstava o tehničkoj eksploataciji osiguranih stvari, kao i uputstava o zaštitnim merama.
- (10) Osiguravač takođe nije u obavezi:
- 1) za posredne štete nastale u vezi sa osiguranim slučajem: gubitkom zarade, dangube, kazne i sl.,
  - 2) za štete za koje po zakonskim propisima ili po ugovoru odgovara proizvođač, odnosno isporučilac stvari,
- (11) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
- (12) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.

## **Klauzula GOS – Nesrećni slučaj (nezgoda) posebno važnih zaposlenih**

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klauzuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise).
- (2) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled nastanka opasnosti/rizika nezgode za poslovanje MSP posebno važnih zaposlenih. Pod danom nastanka osiguranog slučaja podrazumeva se dan utvrđivanja smrti ili stepena invaliditeta od strane lekara cenzora osiguravača.
- (3) Posebno važni zaposleni u skladu sa ovom klauzulom su vlasnik ili zaposlena lica koja rade na pozicijama koje su važne za nesmetano poslovanje MSP, koji su zaposleni na neodređeno vreme i čiji su ime, prezime, funkcija i ostali identifikacioni podaci navedeni na ugovoru o osiguranju (polisi ili njenim priložima).
- (4) Može se osigurati lice iz stava (3) ove klauzule koje ima najmanje 18 (osamnaest) godina, pri čemu završetak ugovorenog perioda osiguranja ne može biti nakon što osiguranik navršši 70 (sedamdeset) godina starosti osiguravajućeg perioda.
- (5) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven prekid registrovane delatnosti osiguranika usled sledećih rizika:
  - 1) smrti usled nezgode jednog ili više lica iz stava (3) ove klauzule
  - 2) trajnog invaliditeta usled nezgode (u daljem tekstu: invaliditet) lica iz stava (3) ove klauzule u visini od 60% do 100%.
- (6) Pod nesrećnim slučajem – nezgodom podrazumeva se neočekivan, iznenađan i od volje osiguranika nezavisan događaj koji nastane u toku perioda trajanja ugovora o osiguranju i koji delujući uglavnom spolja i naglo na telo osiguranika, ima za posledicu njegovu smrt ili potpuni trajni invaliditet.
- (7) Nezgodom se u smislu ove klauzule smatraju naročito sledeći događaji: gaženje, sudar; udar kakvim predmetom ili o kakav predmet; udar električne struje ili groma; pad, okliznuće, survavanje; ranjavanje oružjem, raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijama; ubod kakvim predmetom; udar ili ujed životinje i ubod insekta, izuzev ako je takvim ubodom prouzrokovana kakva infektivna bolest.
- (8) Nezgodom se smatra i:
  - 1) trovanje hemijskim agensima;
  - 2) infekcija povrede prouzrokovane nezgodom;
  - 3) trovanje usled udisanja gasova ili otrovnih para;
  - 4) opekotine vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tečnostima ili parom, kiselinama, bazama i sl.;
  - 5) davljenje i utopljenje;

- 6) gušenje ili ugušenje usled zatrpavanja zemljom, peškom i sl., kao i usled udisanja para i gasova;
  - 7) iščašenje, prsnuče zglobnih veza, prelom zdravih kostiju koji nastane usled naglih telesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim spoljašnjim događajem, ukoliko je to neposredno nakon povrede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
  - 8) delovanje svetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako je osiguranik bio izložen neposredno usled jedne, pre toga nastale nezgode, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao sprečiti, ili je bio izložen takvom delovanju pri spasavanju ljudskog života;
  - 9) delovanje rendgenskog i radioaktivnog zračenja, ako ono nastupi naglo i iznenada, osim profesionalnih oboljenja.
- (9) Naročito se ne smatraju nezgodom u smislu ove klauzule:
- 1) sve zarazne, profesionalne i ostale bolesti, kao i posledice psihičkih uticaja;
  - 2) trbušne kile, kile na pupku, vodene i ostale kile, osim onih koje nastanu usled direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim delovanjem spoljašnje mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon povrede utvrđena traumatska hernija kod koje je klinički, pored hernije, utvrđena povreda mekih delova trbušnog zida u tom području;
  - 3) infekcije i oboljenja koja nastanu usled raznih oblika alergija, rezanja ili kidanja žuljeva i drugih izraslina tvrde kože;
  - 4) anafilaktički šok, osim ako nastupi pri lečenju zbog nastale nezgode;
  - 5) hernija intervertebralnog diskusa, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofasciitisa, kokcigodinija, išijalgija, fibrozitisa, fasciitisa i sve patoanatomske promene slabinsko-krstačne regije označene analognim terminima;
  - 6) odlepljenje mrežnjače (ablatio retinae), ukoliko nije nastalo kao direktna povreda zdravog oka, bolnički dijagnostifikovana;
  - 7) posledice koje nastanu kod osiguranika usled delirijum tremensa i delovanja droga;
  - 8) posledice medicinskih, naročito operativnih zahvata koji se preduzimaju radi lečenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posledica došlo usled dokazane greške medicinskog osoblja (viti-um artis);
  - 9) patološke promene kostiju i patološke epifiziolize;
  - 10) sistemske neuro-muskularne bolesti i endokrine bolesti;
  - 11) nezgoda kao posledica srčanog udara (infarkta) ili moždane kapi.
- (10) Pod potpunim trajnim invaliditetom podrazumeva se gubitak radne sposobnosti od 60% i više zbog promena u zdravstvenom stanju prouzrokovanih povredom na radu ili povredom van rada, a koje se ne mogu otkloniti lečenjem ili medicinskom rehabilitacijom. Potpuni trajni invaliditet utvrđuje osiguravač u skladu sa Tabelom za određivanje invaliditeta, koja je sastavni deo ugovora o osiguranju.
- (11) Isključene su sve obaveze osiguravača ako je osigurani slučaj nastao:
- 1) usled pokušaja ili izvršenja samoubistva iz bilo kog razloga;
  - 2) usled toga što je osiguranik namerno prouzrokovao nesrećni slučaj;
  - 3) kao posledica okolnosti koje je osiguranik namerno prečutao ili netačno prijavio;
  - 4) usled namerno nanesene telesne povrede samom sebi, bilo da je osoba uračunljiva ili neuračunljiva;
  - 5) kao posledica rata, oružanih sukoba, invazije, delovanja stranog neprijatelja, neprijateljstava, terorističkih aktivnosti, građanskog rata, čina sabotaže, terorizma ili vandalizma, pobune, revolucije, ustanka, vojne i druge vrste uzurpacije vlasti, kao i učešća osiguranika u nemirima, štrajkovima ili pobunama bilo koje vrste;
  - 6) izvršenjem smrtne kazne, ili pri pripremanju, pokušaju ili izvršenju umišljajnog krivičnog dela, kao i pri begu posle takve radnje;
  - 7) kao posledica prirodne katastrofe i elementarne nepogode (vulkanske erupcije, zemljotresa, poplave i sl.), epidemija i pandemija;
  - 8) prilikom upravljanja motornim vozilom pod dejstvom narkotičkih sredstava ili alkohola. Smatra se da je osiguranik u alkoholisanom stanju ako se utvrdi da je prisustvo alkohola u krvi osobe koja upravlja vozilom više od dozvoljenog prema pozitivnim zakonskim propisima na snazi u trenutku nastanka osiguranog slučaja;
  - 9) kao direktna posledica upravljanja motornim i drugim vozilima bez propisane službene isprave;
  - 10) kao posledica nesrećnog slučaja (nezgode) koja je nastupila tokom leta, ako osiguranik putuje avionom koji nije ovlašćen za let ili pilot ne poseduje odgovarajuću licencu i u svakom slučaju ako osiguranik putuje kao član posade;
  - 11) kao posledica jonizujućeg zračenja ili kontaminacije radioaktivnošću iz radioaktivnog otpada nastalog sagorevanjem nuklearnog goriva, ili usled dejstva radioaktivnih, otrovnih, eksplozivnih ili drugih opasnih svojstava eksplozivnog nuklearnog sklopa ili nekih njegovih komponenti;
  - 12) kao posledica konzumiranja alkoholnih ili narkotičkih sredstava ili korišćenja opojnih (halucinogenih) proizvoda ili zloupotrebe psihoaktivnih lekova, osim ako je upotreba narkotičkih sredstava, halucinogenih proizvoda i psihoaktivnih lekova propisana u terapijske svrhe i to pod uslovom da propisani recept nije povezan sa zavisnošću osiguranika;
  - 13) kao posledica zloupotrebe lekova ili uzimanja otrova;
  - 14) kao posledica osiguranikovog nepridržavanja lekarskih saveta i uputa;
  - 15) kao posledica AIDS-a ili infekcije virusom HIV-a (posredno ili neposredno);

- 16) kao direktna posledica učešća osiguranika u vazduhoplovnim, automobilskim, motociklističkim, nautičkim i drugim brzinskim takmičenjima, trkama i pri treningu za njih, test vožnjama i test letovima;
- 17) kao direktna posledica bavljenja svim vidovima visokorizičnih sportova, skokovima sa visine, sportovima i aktivnostima koji zahtevaju upotrebu specijalne opreme kao što su: ronjenje, padobranstvo, akrobacije, friflajing, skajsurf, fristajl, paraglajding, bandži-džamping, alpinizam, akrobatsko skijanje, planinarenje, speleologija, rafting, rukovanje pirotehničkim sredstvima, vatrometom, municijom i eksplozivima i sl.
- 18) pri treningu i učestvovanju osiguranika u javnim sportskim takmičenjima u svojstvu registrovanog člana sportske organizacije, i to: fudbala, košarke, konjičkih trka, hokeja na travi, hokeja na ledu, džijudžica, džuda, karatea, boksa, skijanja, ragbija, rvanja, skijaških skokova, alpinizma i podvodnog ribolova;
- 19) ukoliko je osiguranik slučaj nastao kao posledica saobraćajne nezgode usled nepostupanja osiguranika u svojstvu učesnika u saobraćaju u skladu sa propisima o pravilima saobraćaja, saobraćajnim znakovima postavljenim na putu i znacima i naredbama koje daju ovlašćena lica;
- 20) kao posledica zahvata estetske prirode, na zahtev osiguranika, iz psiholoških ili ličnih razloga;
- 21) kao posledica bilo kakvog medicinskog postupka koji je preduzeo lekar koji ne poseduje diplomu priznatog medicinskog fakulteta i nema dozvolu za obavljanje lekarske prakse;
- 22) usled događaja uzrokovanih duševnim bolestima kao što su organski moždani sindrom, šizofrenija, manično-depresivna i paranoidna stanja i sl.;
- 23) usled patoloških stanja ili povreda koje su osiguraniku bile poznate – ukoliko je nastupila smrt usled nezgode osiguranika;
- 24) kao posledice nesrećnih slučajeva koje su nastale pre početka perioda osiguranja – ukoliko je nastupio invaliditet osiguranika;
- (12) Pod danom nastanka osiguranog slučaja u skladu sa ovom klauzulom podrazumeva se dan nastanka nezgode koje je rezultovala smrću ili potpunim trajnim invaliditetom lica uz stava (3) ove klazule.
- (13) U slučaju prijave invaliditeta osiguranik je dužan da se, prema mogućnostima, odmah javi lekaru, odnosno da pozove lekara radi pregleda i pružanja potrebne pomoći i da odmah preduzme sve potrebne mere radi lečenja, kao i da se pridržava lekarskih saveta i uputa u pogledu načina lečenja. Uz Zahtev za prijavu štete osiguranik je dužan da priloži i:
- dokaze o okolnostima nastanka nesrećnog slučaja – podatke, naročito o mestu i vremenu kada je nesrećni slučaj nastao, kao i potpuni opis događaja;
  - medicinsku dokumentaciju – ime lekara koji ga je pregledao ili koji ga leči, nalaz lekara o vrsti telesne povrede, o nastalim eventualnim posledicama, podatke o telesnim manama koje je osiguranik eventualno imao i pre nastanka nesrećnog slučaja, kao i sve druge dokaze potrebne za određivanje konačnog procenta invaliditeta.
- (14) U slučaju smrti osiguranika usled nesrećnog slučaja, korisnik osiguranja je dužan da osiguravaču podnese:
- potvrda o smrti;
  - izvod iz matične knjige umrlih;
  - dokaz da je smrt nastupila kao posledica nesrećnog slučaja: zvanični izveštaj policije o nastanku i vrsti nesrećnog slučaja, obaveštenja i podatke naročito o mestu i vremenu kada je nesrećni slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime i izveštaj lekara koji je konstatovao smrt (tzv. potvrda o smrti), obdukcioni nalaz (ako je izvršena obdukcija) i dr.,
  - ostalu dokumentaciju neophodnu osiguravaču za obradu odštetnog zahteva i utvrđivanje prava korisnika osiguranja,
  - dokaz o pravu na prijem osigurane sume (pravosnažno ostavinsko rešenje) – ukoliko korisnik nije ugovorom o osiguranju izričito određen.
- (15) Osiguravač u postupku rešavanja odštetnog zahteva, ima pravo da zahteva od osiguranog lica naknadna objašnjenja ili dodatnu dokumentaciju, da bi se utvrdile važne okolnosti u vezi sa prijavljenim osiguranim slučajem.
- (16) Na sve ostalo što nije definisano ovom klauzulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
- (17) Ova klauzula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenjuje se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene nakon dana 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.

### **Klauzula GOS – Privremena sprečenost za rad (bolovanje) posebno važnih zaposlenih**

- (1) Ova klauzula može se ugovoriti ugovorom o osiguranju (polisom) zaključenim u skladu sa Uslovima za kombinovano osiguranje kredita i finansijskih gubitaka malih i srednjih preduzeća zbog požara i nekih drugih opasnosti (u daljem tekstu: Uslovi) uz uslov da je plaćena dodatna premija za osiguranje po ovoj klauzuli, u kom slučaju ova klauzula zajedno sa Uslovima čini sastavni deo ugovora o osiguranju (polise). Ova klauzula se može ugovoriti samo u slučaju kada je ugovoreno osiguranje kredita prema Uslovima.
- (2) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumeva se da je osiguranjem pokriven i osiguran slučaj prekida registrovane delatnosti MSP usled privremene sprečenosti za rad (bolovanja) za poslovanje MSP posebno važnih zaposlenih usled nastanka teže bolesti ili hirurške intervencije navedenih u ovoj klauzuli, pod uslovom da je teža bolest prvi put dijagnostifikovana u toku trajanja osiguranja ili hirurška intervencija medicinski indikovana i izvršena u toku trajanja osiguranja. Pod danom nastanka osiguranog slučaja podrazumeva se dan kada je privremena sprečenost za rad (bolovanje) započela (otvoreno bolovanje) a na osnovu izveštaja nadležnog medicinskog organa.

- (3) Posebno važni zaposleni u skladu sa ovom klazulom su vlasnik ili zaposlena lica koja rade na pozicijama koje su važne za nesmetano poslovanje MSP, koji su zaposleni na neodređeno vreme i čiji su ime, prezime, funkcija i ostali identifikacioni podaci navedeni na ugovoru o osiguranju (polisi ili njenim priložima).
- (4) Može se osigurati lice koje ima najmanje 18 (osamnaest) godina, pri čemu završetak ugovorenog perioda osiguranja ne može biti nakon što osiguranik navršši 70 (sedamdeset) godina starosti osiguravajućeg perioda.
- (5) Pod težim bolestima u smislu ove klauzule podrazumeva se sledeće bolesti, odnosno stadijumi hroničnih bolesti:
- 1. Maligni tumori**

Maligni tumori koje karakteriše nekontrolisani rast i širenje malignih ćelija (histopatološki) uz infiltraciju tkiva i okolnih limfnih žlezda. Pod tumorom u smislu ovih uslova podrazumevaju se i leukemija i Hodžkinova bolest, uz isključenje:

    - svih tumora koji su histološki utvrđeni kao pre-maligni i tumori koji nemaju tendenciju širenja ili karcinomi in situ,
    - svih vrsta limfoma u prisustvu bilo kog virusa humane imunodeficijencije,
    - Kapošijevog sarkoma u prisustvu bilo kog virusa humane imunodeficijencije,
    - svih vrsta karcinoma kože.
  - 2. Moždani udar**

Cerebrovaskularni insult koji rezultuje trajnim neurološkim posledicama, uključujući infarkt moždanog tkiva, hemoragiju i emboliju ekstrakranijalnog porekla. Mora postojati dokaz o trajnom neurološkom oštećenju. Tranzitorni ishemični atak je isključen.
  - 3. Infarkt miokarda**

Pod dijagnozom infarkta miokarda podrazumeva se trajno oštećenje dela srčanog mišića nastalo usled blokade krvnog suda i prestanka napajanja dela srčanog mišića krvlju, uz potvrđenu epizodu bola u grudima, novim elektrokardiografskim promenama, uz povećanje nivoa kardijačnih enzima.
  - 4. Transplantacija organa**

Transplantacija organa podrazumeva podvrgavanje primaoca transplantaciji srca, pluća, jetre, pankreasa ili koštane srži.
  - 5. Koma** podrazumeva stanje gubitka svesti sa odsustvom reakcije na spoljašnje i unutrašnje stimuluse, koje traje kontinuirano najmanje 96 (devedeset šest) sati, uz upotrebu sistema za veštačko održavanje života, i čiji je rezultat trajno neurološko oštećenje. Koma kao posledica zloupotrebe alkohola ili droge nije pokrivena.
  - 6. Embolija pluća** podrazumeva iznenadno začepljenje pulmonalne arterije embolusom sa posledičnom opstrukcijom krvotoka plućnog parenhima i nastankom infarkta pluća distalno od mesta začepljenja.
  - 7. Bakterijski meningitis**

Trajni neurološki ili fizički deficit koji nastaje kao posledica bakterijskog meningitisa. Dijagnoza mora biti postavljena od strane specijaliste - neurologa. Svi drugi oblici meningitisa, uključujući virusni, su isključeni.
  - 8. Encefalitis**

Teško zapaljenje moždanog tkiva koje dovodi do značajnog i trajnog neurološkog deficita, potvrđenog od strane specijaliste - neurologa.
  - 9. Paraliza/paraplegija**

Potpuni nepovratni gubitak mišićne funkcije ili osećanja u mišićima na cela bilo koja dva uda kao rezultat oboljenja. Invaliditet, odnosno stanje gubitka mišićne funkcije ili osećanja, mora biti trajan i potvrđen odgovarajućim neurološkim dokazima i nalazima.
  - 10. Otkazivanje rada bubrega**

Krajnji stadijum otkazivanja rada bubrega, koji se ispoljava kao hronično nepovratno otkazivanje funkcije oba bubrega, gde je kao rezultat potrebna redovna hemodijaliza ili transplantacija bubrega.
  - 11. Benigni tumori mozga**

Nemaligni tumori mozga koji dovode do trajnog neurološkog deficita. Tumori ili lezije hipofize su isključeni.
  - 12. Hronično oboljenje jetre**

Krajnji stadijum insuficije jetre sa trajnom žuticom, hepatičnom encefalopatijom i ascitom. Isključena su oboljenja jetre nastala usled zloupotrebe droga ili alkohola.
  - 13. Hronično oboljenje pluća**

Krajnji stadijum oboljenja pluća koji zahteva trajnu terapiju kiseonikom uz prisustvo FEV 1 manjeg od jednog litra. Teška restriktivna bolest pluća sa prisustvom dispneje u miru i značajno promenjenim testovima plućne funkcije, gde je dijagnoza potvrđena sledećim parametrima:

    - vitalni kapacitet manji od 50% od normalnog,
    - FEV 1 (forsirani ekspiratorni volumen u prvoj sekundi) manji od 50% od normalnog,
    - upotreba kiseonika u kućnim uslovima.

Dijagnoza krajnjeg stadijuma oboljenja pluća sa navedenim parametrima mora biti postavljena u toku perioda osiguranja.
  - 14. Teže posledice perforacije u gastrointestinalnom traktu** predstavljaju stvaranje komunikacije između šupljine organa za varenje (želudac i creva) i trbušne duplje, nastale kao posledica patološkog procesa (ulkusna bolest, Kronova bolest, ulcerozni kolitis, nekroza kod ileusa). Isključena je obaveza osiguravača u slučajevima ulkusne bolesti, Kronove bolesti, ulceroznog kolitisa i ileusa ukoliko nije došlo do perforacije u gastro-intestinalnom traktu, odnosno nije došlo do trajnog gubitka funkcije dela creva ili želuca. Ukoliko je perforacija nastala usled Kronove bolesti ili ulceroznog kolitisa, priznaje se samo osiguravajuće pokrivenje za Kronovu bolest ili ulcerozni kolitis, ukoliko je posebno ugovoreno.
  - 15. Teža oboljenja žlezda sa unutrašnjim lučenjem – Adisonova bolest**

Adisonova bolest predstavlja oboljenje koje nastaje kao posledica obostranog razaranja kore nadbubrežnih žlezda. Kao posledica, dolazi do smanjenog

ili potpunog prestanka lučenja hormona kore nadbubrega i odgovarajuće simptomatologije.

**16. Slepilo**

Potpuni, trajni i nepovratni gubitak vida na oba oka nastalo isključivo kao posledica bolesti.

**17. Maligni tumori kože – melanoma malignum**

Predstavlja maligni tumor koji karakteriše nekontrolisani rast i širenje malignih ćelija (histopatološki) uz infiltraciju tkiva kože. Pod malignim tumorom kože u smislu ovih posebnih uslova podrazumeva se isključivo maligni tumor kože tipa melanoma malignum.

- (6) Pod hirurškim intervencijama za koje se pruža pokriće u skladu sa ovom klazulom se smatraju hirurške intervencije koje su isključivo navedene u Tabeli hirurških operacija, koja je sastavni deo ugovora o osiguranju, a medicinski je indikovana i izvršena u toku ugovorenog perioda osiguranja.
- (7) Isključena je obaveza osiguravača ukoliko je medicinski indikovana i izvršena hirurška intervencija u skladu sa ovom Klazulom posledica teže bolesti navedene u stavu (5) dijagnostifikovane pre početka ugovora o osiguranju.
- (8) Isključene su obaveze osiguravača ako je osigurani slučaj nastao:
- kao posledica namerne radnje ili kriminalnog akta osiguranog lica, pokušaja samoubistva ili duševne bolesti (neuračunljivosti) osiguranog lica, namernog samopovređivanja, lečenja alkoholizma, zavisnosti od droga ili korišćenja opojnih (halucinogenih) proizvoda, kao i stanja pod uticajem alkohola ili droga;
  - usled bavljenja osiguranog lica rizičnim i opasnim aktivnostima ili sportovima, kao što su: lov, akrobacije, ronjenje, jedriličarstvo, speleologija, planinarenje, rukovanje pirotehničkim sredstvima, vatrometom, municijom i eksplozivima, padobranstvo, skijaški skokovi, vožnja bobom, akrobatsko skijanje, bandži džamping, auto ili moto trke i sl.;
  - kao posledica rata, invazije, delovanja stranog neprijatelja, terorističkih aktivnosti, građanskog rata, čina sabotaze, terorizma ili vandalizma, pobune, revolucije, ustanka, vojne i druge vrste uzurpacije vlasti, kao i aktivnog učešća osiguranog lica u nemirima ili pobunama bilo koje vrste;
  - kao posledica prirodne katastrofe i elementarne nepogode (npr. vulkanske erupcije, zemljotresa i sl.), epidemija i pandemija;
  - kao posledica jonizujućeg zračenja ili kontaminacije radioaktivnošću iz drugog radioaktivnog otpada nastalog sagorevanjem nuklearnog goriva, odnosno radioaktivnih, otrovnih, eksplozivnih ili drugih opasnih svojstava eksplozivnog nuklearnog sklopa ili nekih njegovih komponenti;
  - kao posledica nepridržavanja medicinskih saveta datih osiguranom licu
- (9) U slučaju prekida registrovane delatnosti MSP usled privremene sprečenosti za rad (bolovanja) za poslovanje MSP posebno važnih zaposlenih usled nastanka teže bolesti ili hirurške intervencije osiguranik je dužan da osiguravaču priloži Izveštaj o privremenoj sprečenosti za rad (doznaka) koji je izdao nadležni medicinski organ, kao i drugu ispravu kojom se saglasno pozitivno-pravnim propisima dokazuje postojanje privremene sprečenosti za rad usled nastanka teže bolesti ili hirurške intervencije.
- (10) Osim izveštaja navedenom u prethodnom stavu prilaže se i:
- a. Za slučaj privremene sprečenosti za rad usled teže bolesti osiguranika:
    - i. zdravstvena dokumentacija sa dijagnozom bolesti utvrđenom od strane nadležnog lekara specijaliste,
    - ii. medicinska dokumentacija za konkretan osiguranik slučaj, izveštaji specijalističkih ordinacija, istorija bolesti u bolničkim ustanovama i sl.,
    - iii. ostala zdravstvena i medicinska dokumentacija iz koje se mogu videti podaci o prijavljenoj bolesti, kao i to da se Zahtev za prijavu štete podnosi zbog teže bolesti koja je nesporno nastala u periodu važenja osiguranja.
  - b. Za slučaj privremene sprečenosti za rad usled izvršene hirurške intervencije prilaže se otpusna lista sa epikrizom i ostala zdravstvena dokumentacija iz koje se nesporno mogu utvrditi relevantne činjenice vezane za obavljanje prijavljene hirurške intervencije.
- (11) Osiguravač u postupku rešavanja odštetnog zahteva, ima pravo da zahteva od osiguranog lica naknadna objašnjenja ili dodatnu dokumentaciju, da bi se utvrdile važne okolnosti u vezi sa prijavljenim osiguranim slučajem.
- (12) Na sve ostalo što nije definisano ovom klazulom primenjuju se odgovarajuće odredbe Uslova.
- (13) Ova klazula stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuje se počev od 1.5.2018. godine i primenivaće se na sve ugovore o osiguranju (polise) zaključene počev od 1.5.2018. godine, a u kojima je ugovorena njena primena.
-